खनियाबास गाउँपालिकाद्धारा प्रकाशित

खनियाबास गाउँपालिका राजपत्र

खण्डः २ संख्याः... मितिः २०७६ फागुन १२ गते सोमबार

भाग-२

खनियाबास गाउँपालिका

धादिङ्ग जिल्ला

बागमती प्रदेश, नेपाल

खनियाबास गाँउपालिकाले बनाएको तल उल्लेख बमोजिमको कार्यविधि स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) अनुसार सर्वसाधरणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

खनियाबास गाउँपालिका

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि -२०७६

खनियाबास गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

दार्खा, धादिङ्ग

३ नं. प्रदेश , नेपाल

खनियाबास गाउँपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि २०७६

प्रस्तावनाः

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएको व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धि ऐन,२०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि - २००६ (convention on the Rights of persons with Disabilities (CRPD) को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाञ्छनिय भएकोले, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धि ऐन, २०७४ को दफा ६१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि खनियाबास गाउँपालिका धादिङ्गले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि जारी गरेको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम खनियाबास गाउँपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय -पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६ " रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) "ऐन" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्वन्धी ऐन : २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५ समेत) सम्झनु पर्दछ।

(ख) "नियमावली " भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन, २०७४ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झनु पर्दछ।

(ग) "स्थानीय तह " भन्नाले खनियाबास गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(घ) "वडा कार्यालय " भन्नाले खनियाबास गाउँपालिकाको वडा कार्यालय सम्झनु पर्दछ।

(ङ) "समन्वय समिति " भन्नाले अपाङ्गता भएको व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन , २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा ४२ बमोजिम गठन भएको खनियाबास गाउँपालिका अपाङ्गता समन्वय समितिलाई सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद -२

उद्देश्य, मापदण्ड

३.उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन :

(क) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरुको पहिचान गरी उनीहरुलाई सेवा सुविधामा पहुँच स्थापित गर्न, त्यस्ता सेवा सुविधाहरुको लागि योजना निर्माण गर्न र स्थानीय तह देखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको वर्गीकृत लगत राख्न सहज तुल्याउने ।

(ख) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि २००६ (CRPD) मा नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धता बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।

(ग) अपाङ्गताको प्रकृति, वर्गीकरण र अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले पाउने सेवा, सुविधा र अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने ।

४. परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय कमोजिम रहेका छ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐनको अनुसुचीमा उल्लेख भए बमोजिमको प्रकृतिका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा वर्गीकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐनको अनुसुचीमा उल्लेखित गाम्भीर्यताका आधारमा गरिएका अपाङ्गताकोवर्गीकरण गरी देहायका चार समुहका परिचय-पत्र वितरण गरिनेछ :

(क) पुर्ण अशक्त अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई 'क' बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन रातो रंगको पृष्ठभुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. व्यक्तिको शारीरिक,मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले ल्याएको कार्यगत विचलनको अवस्था, असाध्य गम्भीर भई अरुको सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्यै कठिन हुने व्यक्ति,

२. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलापहरु पनि स्वयं गर्न नसकने र अन्य व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने तीव्र बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, तीव्र रुपमा अटिज्म प्रभावित व्यक्ति, पुर्ण रुपमा श्रवणदृष्टिविहिन व्यक्तिहरु,

३.दुई वा सो भन्दा बढी प्रकृतिका शारीरिक मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षती भई सबैजसो दैनीक क्रियाकलापहरु अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु,

४. निरन्तर रुपमा सघन हेरचाह (स्याहार सुसार) को आवश्यक परिरहने शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ।

(ख) अति अशक्त अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई 'ख' बर्गमा परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन निलो पृष्ठभुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षती वा विचलन भएतापनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दोभाषे वा मानव पथप्रदर्शक आदिको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरु लगायत हिडडुल र संचार गर्न कठिनाई हुने ब्यक्तिहरु,

२. मस्तिष्क पक्षघात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षघात, हेमोफिलिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाड, हात, गोडा, कम्जोर आदिले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हविलचियर प्रयोग गर्नूपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु,

३. दुवै हात कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवै हात र गोडा गुमाएका वा नचल्ने, कम्मरभन्दा मुनिका भाग गुमाएका वा नचल्ने, दुवै गोडा पूर्ण क्रियाशील नभई बैसाखीको प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरु,

४. दृष्टिविहिन र पुर्ण दुष्टिविहिनको परिभाषा अर्न्तगत पर्ने व्यक्तिहरु

५. संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रुपमा काम सुन्न नसकने (बहिरा) दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न नसकने सिकाइमा समस्या भएका अपाङ्गता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरु निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुअपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ।

(ग) मध्यम अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई 'ग' वर्गको परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ पहेँलो पृष्ठिभुमिमा जारी गरिनेछ ।

१. कृत्रिम अङ्ग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुत्ता जस्ता सहायक सामग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिडडुल लगायत दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न सक्ने,

२. विभिन्न कारणले घुँडामुनिको अङ्गमा मात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामग्रीको प्रयोग गाउँ पनि सामान्य हिँडडुल गर्नसक्ने,

३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने,

४. दुवै हातको हत्केला भन्दा मुनिका कम्तीमा बुढी औंला र चोरी औंला गुमाएका,

५. दुवै गोडाको कुर्कुचा भन्दा मुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिडडुल गर्न सक्ने,

६. मेरुदण्डमा समस्या भई ढाड कुप्रिएको,

७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिजम भएका व्यक्तिहरु ,

८. श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठुलो आवाज मात्र सुन्ने सक्ने सुस्त श्रवण व्यक्तिहरु,

९. शल्यक्रियाबाट स्वरयन्त्र झिकी घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरु

१०. ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएको व्यक्तिहरु

११. बोल्दा अड्किने, शब्द वा अक्षर दोहोर्याउनेसमस्या तीव्र भएका भकभके व्यक्तिहरु,

१२. तीन फिट भन्दा मुनीका होचापुड्का व्यक्तिहरु,

१३. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टिविहिन, लेन्स वा म्याग्नीफायरको प्रयोगबाट मात्र पढ्न सक्ने न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,

१४. अनुवशीय रक्तश्राव -हेमोफेलिया) सम्बनधी समस्या भई दैनिक हिँडडुलमा कठिनाई हुने व्यक्तिहरु, १५. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु,

(घ) सामान्य अपाङ्गता :

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई घ, बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन सेतो पृष्ठिभुमीमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनमा कियाकलापहरु स्वयम सम्पादन गर्न सक्ने,

२. हात वा खुट्टा केही छोटो भएका,एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका,एक हातको हत्केला भन्दा मुनिका कम्तीमा बुढी औँला र चोरी औँला गुमाएका वा दुवै हातको हत्केलामुनिका कम्तीमा बुढीऔँला र चोरी औँला भएका व्यक्तिहरु,

३. ठुलो अक्षर पढ्न सक्ने न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,

४. दुवै गोडाको सवै औलाका भागहरु नभएका ,

५. श्रवणयन्त्र लगाई ठुलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरु,

परिच्छेद ३

परिचय-पत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५.अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय -पत्रको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ ।

परिचय -पत्र वाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरी नगरिकताको प्रमाण -पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसुची २ बमोजिम एकापट्टि नेपाली भाषामा र अर्कापट्टी अंगेजी भाषामा लेखिएको माथि दफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय -पत्र गाम्भीर्यता आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइनेछ ।

६.समन्वय समिति सम्वन्धि व्यवस्था देहाय बमोजीम हुनेछ ।

(१) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धि ऐन, २०७४ को दफा ४२ अनुसार अपाङ्गता परिचय पत्र विवरण गर्ने समेत कार्यका लागि गाउँपालिकामा देहाय बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति रहनेछ :-

(क गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष संयोजक

(ख) गाउँपालिकाको महिला सदस्य मध्येबाट गाउँपालिकाले तोकेको महिला सदस्य सदस्य

(ग) गाउँपालिका भित्रका माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा श्रोत व्यक्ति मध्येबाट गाउँपालिकाको प्रमुख तोकेको व्यक्ति सदस्य

(घ) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्षले तोकेको स्थानीय स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालको चिकित्सक सदस्य

(ङ) स्थानीय प्रहरी कार्यालयको प्रमुख सदस्य

(च) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरु मध्येबाट गाउँपालिकाको अध्यक्षले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि सदस्य

(छ) गाउँपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेका एक जना महिला सदस्य सहित तीन जना सदस्य

(ज) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका स्थानीय स्तरमा रहेका सम्वन्धित विषय हेर्ने कार्यालय प्रमुख सदस्य

(झ) गाउँपालिकाको उपाध्यक्षले तोकेको गाउँपालिकाको कर्मचारी सदस्य सचिव

(२) स्थानीय समन्वय समितिले अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरणका लागि सिफारिस गर्ने कामका साथै ऐनको दफा ४३ को (च) बमोजिम परिचय-पत्र सम्वन्धी कानुनी, संरचनागत तथा अन्य सुधार

गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगायत सम्वन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्दछ ।

परिच्छेद-४

परिचय-पत्र वितरण

७. परिचय-पत्र वितरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएको व्यक्ति स्वयम्, निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसुची १ बमोजिमको ढाँचामा परिचय-पत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्टयाई गर्ने कागजातहरु २ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनुपर्दछ ।

(ख) दस्तखतमा आफ्नो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाङ्गता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपी पासपोर्ट साइजको (सम्भव भएसम्म अपाङगता देखिने गरी खिचिएको) फोटो, असक्तताको गाम्भीर्यता अवस्था र शरीरका अंगहरुले गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक क्रियाकलापमा हुने सिमितताहरुको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण-पत्र वा नागरिकताको प्रमाण-पत्र वा जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण-पत्र वा मतदाता परिचय पत्र वा अपाङ्गताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि.प्र.का.मा दर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै विश्वास हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाई आधार मानिनेछ ।

(ग) रित पुगी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३ दिनभित्र निवेदन पेश गरेको कागजातहरुको एक प्रति कार्यालयमा राखि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति गाउँपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

(घ) सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचय-पत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुत्त नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदकलाई ३ दिन भित्रमा जानकारी दिनु पर्दछ

(ङ) वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदकलाई चित्त नबुझे सुचना पाएको १५ दिन भित्रमा गाउँपालिका समक्ष निवेदन दिने सक्नेछ ।

(च) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि स्थानिय समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्दछ । निवेदकले पेश गरेको कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजलाई परिचय पत्र पाउने देखियो भनि स्थानीय समन्वय समितिले सिफारीस गरेमा निजलाई परिचय-पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निवेदक तथा वडा कार्यालयलाई समेत दिनु पर्दछ ।

(छ) परिचयपत्रका लागि सिफारीस गर्न कुनै कठिनाई परेमा वडा कार्यालयले चिकित्सक/विशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसंग राय परामर्श लिन सक्नेछ ।

(ज) सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयंले आफ्नो परिचय-पत्र बुझिलिनु पर्दछ । अति अशक्त वा पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचय-पत्र बुझिलिन आउन नसक्ने भएका व्यक्तिको अपाङ्गता परिचय-पत्र वडा कार्यालयको सिफारीसमा परिवारको सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोबास गर्ने स्थानीय निकायका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरी बुझिलिन सक्नेछन ।

(झ) परिचय-पत्र प्राप्त व्यक्तिहरुको वर्गीकृत लगत स्थानीय तहले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रुपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ

(ञ) समन्वय समितिले परिचयपत्र दिने भनी ठहर गरेको व्यक्तिलाई स्थानीय तहको कार्यालयले अनुसुची २ बमोजिमको परिचय -पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ट) परिचय-पत्रमा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानुनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(ठ) प्रत्यक्ष रुपमा देखिने वा अवलोकन गर्न सकिने शारिरीक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय -पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल उपयुक्त परिचय-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ड) प्रत्यक्ष रुपमा नदेखिने वा अवलोकण गर्न नसकिने शारीरिक,मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्ट रुपमा छुटयाउन समस्या भएको अपाङ्गता भएका व्यक्तिका हकमा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारीसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नु पर्नेछ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) परिचय-पत्र हराइ,नासिइ वा बिग्रिई परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएमा आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारीसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।

(२) वडा कार्यालयले सवै व्यहोरा बुझि निवेदकको माग मनासिब देखिएमा परिचय-पत्रको प्रतिलिपी उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन तथा अन्य कागजातको प्रतिलिपि वडा कार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारीस गरी गाउँपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

(३) स्थानीय तहले सिफारीस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृती अनुसार सोझै वा स्थानीय समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय -पत्रको प्रतिलिपि निःशसल्क उपलब्ध गराउँनु पर्नेछ ।

(४) प्रतिपिलिका लागि प्राप्त भएको निवेदनका बिषयमा सो परिचय पत्र बाहक व्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेका परिचय पत्रमा हेरफेर गर्नुपर्ने देखिएमा स्थानीय सिफारीस समितिमा पेश गरी सो समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नु पर्दछ ।

१०. यस कार्यविधिको प्रतिकुल कार्य भएमा प्रचलित कानुनमा भए बमोजिम सजाय हुनेछ ।

११. अभिलेख सम्वन्धि व्यवस्था :

(१) सम्वन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्ये परिचयपत्र पाएका व्यक्तिहरुको अपाङ्गताको प्रकृती र गाम्भीर्यता लगायत अन्य आवश्यक विवरण खुल्नेगरी नियमित रुपमा अध्यावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रुपमा आफ्नो गाउँपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।

(२) स्थानीय तहले परिचय-पत्र वितरण गरे पछि यसको जानकारी परिचयपत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनु पर्दछ ।

(३) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरुको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला,बालबालीका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

विविध

१२. विविध :

(१) स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका बिकट तथा दुर्गम गाउँहरुमा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि अपाङ्गता परिचय-पत्र लगायतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा बर्षमा एक पटक ती ठाउँ हरुमा परिचय पत्र वितरण सम्वन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

(२) यो कार्यविधि लागु हुनु अगाडि प्राप्त गरेको अपाङ्गता परिचयपत्र गाउँपालिका बुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ बर्षभित्रमा यस कार्याविधी बमोजिमको परिचयपत्र लिनुपर्नेछ । यस अघि जारी भएका परिचय-पत्र १ वर्षपछि स्वतः मान्य हुने छैन ।

(३) यस कार्यविधि भएको प्रावधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्वन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानुनसँग बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

(४) अपाङ्ग परिचय-पत्र वितरण सम्वन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्वन्धी ऐन र अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

(५) अपाङ्ग परिचय-पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेका मानिनेछ ।

(६) अपाङ्ग परिचय-पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ खारेज गरिएको छ ।

अनुसुची १

अपाङ्गता भएका व्यक्तिले अपाङ्गता परिचयपत्र पाउनका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यू ,

मार्फत ....

खनियाबास गाउँपालिका कार्यालय

मितिः ....

महोदय, म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण राखि परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेश गरेको विवरण ठीक साँचो छ , झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानुनबमोजिमको सजाय भोग्न मञ्जुर छु ।

१.नाम थर .... उमेर.....................लिङ्ग.....................

२. प्रदेश :

३.ठेगाना : (क) स्थायी ठेगाना : ....पालिका,वडा नं..................टोल......... (ख) अस्थायी ठेगाना :................पालिका,वडा नं..............टोल (ग) सर्म्पक टेलीफोन वा मोबाइल नं..................................

४.संरक्षक/अभिभावकको नाम थर...

निवेदकको नाता.........

५.संरक्षक/अभिभावकको टेलीफोन वा मोबाइल नं ....

६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अपाङ्गताको प्रकार........... ६. नेपाल सरकार परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाङ्गताको प्रकार ....

७.शरीरको अंग, संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतीको विवरण ....

८. क्षती भएपछी दैनिक कियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण ....

९. अपाङ्गताको कारण पउयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस्। क) रोगको दीर्घ असर ख)दुर्घटना ग)जन्मजात घ) सशरत्र द्वन्द्ध ङ) वंशानुगत कारण च) अन्य .... फोटो

१०. सहायक सामग्रि प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको : उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् क) भएको ख) नभएको

११. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामग्रि प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ ....

१२.सहायक सामग्रि प्रयोग गर्ने गरेका /नगरेका -उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस क) गर्ने गरेका ख) गर्ने नगरेका

१३. सहायक सामग्रि प्रयोग गर्ने गरेका भए सामागिको नाम ....

१४. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आप्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नु हुन्छ क)..................... ख).......................ग)......................... घ)............................. ङ).......................च)..................

१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनुहुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ क)........................ख)......................ग).......................... घ)..........................ङ)...............................च).......................

१६. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता: क)प्राथमिक तह ख)निम्न माध्यमिक तह ग)माध्यमिक तह घ)उच्च माध्यमिक तह ङ) स्नातक तह च) स्नातकोत्तर तह छ) विद्यावारिधी तह

१७. कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरुको नाम लेखन्नु होस ....

१८. हालको पेशा क) अध्ययन ख) कृषि व्यवसाय ग) स्वरोजगार घ) अध्ययन ङ)सरकारी सेवा च) निजि क्षेत्रमा सेवा ज) केही नगरेको झ)अन्य

निवेदक नाम थर :

हस्ताक्षर :

मिति :

अनुसुची २

खनियाबास गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

दार्खा, धादिङ

३ नं. प्रदेश, नेपाल

परिचयपत्र नम्बर

परिचय पत्रको प्रकार :

<u>अपाङ्गता परिचय-पत्र</u>

१) नाम थर :

२) ठेगाना : ....प्रदेश............जिल्ला ....स्थानीय तह........... वडा नं............

३) जन्ममिती : ....४) नागरीकता नम्बर.............. .....५) लिङ्ग :........... ....
६) रक्त समुह .... ७) अपाङ्गताको किसिम : प्रकृतिको आधारमा...........गम्भीरता......
८) बाबु आमा वा संरक्षककोनाम, थर.............................

९) परिचयपत्र वाहकको दस्तखत :

१०) परिचयपत्र प्रमाणित गर्ने ....

नाम,थर :

हस्ताक्षर :

पद :

मिति :

"यो परिचयपत्र कसैले पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा खनियाबास गाउँपालिकाको कार्यालय, दार्खा, धादिङमा वुभ्काइदिनुहोला"

Annex 2

Khaniyabas Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Darkha, Dhading

3 No. Province , Nepal

ID card Numder:

ID card Type:

Disability identity card

1) Full Name of person : ………………………………………………

2) Address:………………. Province ……………,District…………….Local Level……………… Ward No: ………………….

3) Date of Birth : …………………. 4) Citizenship Number : ……………. 5) Sex :…………6) Blood Group :………… 7) Types of Disability : on the basis of nature……….on the basis of severity ……………….

8) Father Name /Mother Name or Guardian:……………………..

9) Signature of ID card Holders: ………………………..

10) Approved by :……………………..

Name :

Signature :

Designation :

Date :

''If somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or Khaniyabas Rural municipality office''